

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 23 juni 2011

MEDITATIE

Een onuitsprekelijke genadegift

De grote heidenapostel stelt ons hier voor wat wij van nature allen gemeenschappelijk bezitten. "De geest der wereld". Dat is de vrucht van de rampzalige erfenis die wij allen, uit de eerste Adam uit het verloren paradijs meebrengen in deze wereld.

Door de natuurlijke geboorte is dat ons aller deel wie onze ouders ook geweest zijn! Al waren onze ouders mensen die de HEERE vreesden en kenden, genade is geen erfgoed! De persoonlijke genadegift van de Heilige Geest is ons noodzakelijk en onmisbaar. Door de 'geest der wereld' zoeken wij niet de dingen die boven zijn, maar de dingen die op de aarde zijn. Wij hebben onze 'leermeester' bij ons die ons doet jagen naar het vergankelijke goed van alles wat de wereld ons heeft te bieden. In die wereldse dingen vinden wij ons vermaak en geluk. Hoe arm en nameloos ellendig zijn wij zonder dat wij het weten. Nee dat leert ons de 'geest der wereld' niet, die stelt ons duidelijk gerust in alles wat ons boze

Doch wij hebben niet ontvangen de geest der wereld, maar de Geest, Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn.

1 Korinthe 2:12

hart begeert buiten en zonder God. Arm werelds godsdienstig mens als dit nog uw leven is zonder en buiten God. Misschien van mensen wel geprezen vanwege de gedaante van de godzaligheid, maar de kracht ervan missende. Maar hoor, er is meer! De Apostel spreekt van het ontvangen van de 'Geest die uit God is'. Ontvangen wijst erop dat het een vrij genadegeschenk is. De 'geest der wereld' bezitten wij, daar willen wij niet van scheiden, die hebben wij lief. Maar de 'Geest uit God' is een vrij en Almachtig genadegeschenk van de Vader, door de volkomen ver-

dienste van de Zoon. Onbevattelijk geschenk waar Gods Kerk de eeuwigheid voor nodig zal hebben, om die God voor die onuitsprekelijke gift te bedanken. Neen, die Geest die uit God is gaat ons niet aan ons bezit ontdekken, zoals zovelen in onze dagen zeggen. Maar Die gekomen zijnde zal ons overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, Die maakt ons bekend dat wij zonder God op de wereld zijn, zonder Christus, zonder toekomst, zonder hoop. God kwijt door eigen schuld en dat die kloof van onze zijde nooit te overbruggen is. Wie zal ons het goede des HEEREN doen zien in het land der levenden? Komen die vruchten van die onuitsprekelijke genadegift van de Geest der wedergeboorte en heiligmaking in uw leven openbaar? Het is onmogelijk dat de Geest Gods er is zonder dat wij Zijn vruchten kennen. Waar de Geest die uit God is ons heeft verlost van de 'geest der wereld' daar haten wij de praktijk van ons door de zonde verkochte bestaan. Daar zoeken wij door die Geest niet meer de dingen die beneden zijn, maar die boven zijn waar Christus is ter Rechterhand Gods.

Het is de Geest der Waarheid die ons leert dat wij God en de wereld niet kunnen dienen. Waar de 'geest der wereld' is daar leeft de wereld en al haar volheid in het hart. Maar waar de Geest, die uit God is, wordt verheerlijkt daar verdwijnt de wereld en wordt God verheerlijkt in en door Christus. Daar besteden wij niet meer zoveel tijd tot het opsieren van ons vlees in haar begeerlijkheid. Verzorg het vlees niet tot begeerlijkheid. Dan haten wij de inwonende zonden van gierigheid en eergierigheid. Zouden wij dan niet haten wat God haat en begeren om door die Geest die uit God is in oprechtheid voor God en mensen te leven? Dan jagen wij door die Geest naar de vrede, zoveel als mogelijk is, met alle mensen, alle wortel van haat en nijd veroordelend in ons door de zonde verkochte vlees. Zou het mogelijk zijn

Inhoud

89e jaargang

Nr. 38

- 1 Een onuitsprekelijke genadegift
- 2 Commentaar: Pornografie en seksverslaving
- 3 Wat is uw naam?:
De namen van Gods kinderen (25)
- 4 Als de amandelboom bloeit (4)
- 5 Even maar...
- 6 Kleine gemeenten(10): Zaandam
- 7 Jakobsladder (22)
- 8 Boeknieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 10 Kerkdiensten

dat onze ziel een woonstede Gods in de Geest is, waar de wereld overal uitkijkt?

Moeten Gods kinderen die de strijd tussen vlees en Geest hebben leren kennen, zichzelf niet veroordelen over al die vleselijke begeerten? Maar het is niet alleen de dierbare Toepasser van al de weldaden van Christus, maar ook de Verzegelaar. "Opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn". Wat zijn zij gelukkig die door die Geest mogen weten hoe groot en onuitsprekelijk de hemelse genadegaven zijn die ons van God worden geschonken. Dat maakt geen grote en bezittende mensen, maar arme zondaren die de dagelijkse bekering niet kunnen missen. Wie deze Geest als het onderpand van de hemelse erfenis heeft ontvangen, wordt niet bekeerd maar onbekeerd. Leert door deze Hemelse Leraar die hem of haar als een volkomen Leidsman

is geschonken dat de zelfmishaging noodzakelijk is om God te mogen behagen. Wie woont er in mij? Deze hemelse gaven zijn ons noodzakelijk, maar de Heere geeft ook getuigenis dat Hij ze om niet uit genade wil schenken door de toepassing van de Heilige Geest.

God geeft vele onverdiende zegeningen aan alle schepselen, maar Hij prijst deze bijzondere Gave aan, boven alle gaven. Die Hij Zijn uitverkorenen zal schenken. Maar Hij wil er van de huize Jakobs wel om gebeden zijn.

Geef dat mijn oog het goed

aanschouwt,

'Welk Gij, uit onbezweken trouw'

Uw uitverkoomen toe wilt voegen;

Opdat ik U mijn rotssteen noem,

En delend in Uws volks genoegten,

Mij met Uw erfdeel blij beroem.

Leusden,

ds. J.W. Verweij

COMMENTAAR

Pornografie en seksverslaving

Het zijn onthutsende berichten. 'Kerk verliest strijd tegen pornografie', 'Porno, een dodelijke kwaal voor kerken in VS' en 'Amendement netneutraliteit bedreiging voor Kliksafe'. Zo maar een paar krantenkoppen. Het gaat om seksverslaving en de relatie met open internet. Open internet als een open riool waardoor seksuele beelden de geest van menig een vergiftigen. Ook binnen de kerk? Hulpverleners zien een toenemend aantal gevallen waarbij huwelijken in de problemen komen door seksverslaving van vooral de man. Mede aanleiding om aan dit onderwerp aandacht te besteden.

De Amerikaanse ethicus Richard Land meent dat pornografie via het internet 'het grootste gevaar is' waarmee Amerika momenteel kampt. Hij zegt: 'Het vernietigt onze cultuur. Het vernietigt onze families. Het vernietigt onze kinderen'. Hij gelooft dat de komende tien jaren een tsunami

van seksueel geweld tegen vrouwen en meisjes zal ontstaan. Er ontstaat een generatie mannen die op steeds jongere leeftijd te maken heeft gehad met pornografie. Een bepaald deel van die groep raakt verslaafd aan die beelden. Een aantal van die mannen zal gaan nadoen wat ze op internet hebben gezien. Ze raken er zo door besmet dat er van seksverslaving gesproken moet worden.

Verwoestende gevolgen

Want wat is seksverslaving eigenlijk? Het is afhankelijk zijn van seksuele prikkels en wel zodanig dat je niet meer zonder kunt en een steeds sterkere kick nodig hebt. Je hebt de spanning en afleiding nodig om je goed te voelen. Je wilt stoppen, maar het lukt niet. Je hebt geen controle meer over je gedrag, de verslaving beheerst je leven.

Dat gedrag kan van alles zijn. Van zelfbevrediging tot het kijken van porno op internet tot het voortdurend be-

zoeken van prostituees. Vooral de zogenaamde cybersexverslaving, de seksverslaving door internet, verslaat zijn duizenden. Volgens de genoemde Richard Land zijn het vooral volwassen mannen die door pornobeelden op internet worden verleid. 'Hun vermogen om de echtgenoot en de vader te zijn zoals God dat wil, wordt aangetast, verstikt en vervormd door alle porno die ze via websites kunnen consumeren'. 'Mannen die op deze manier in het net van seksverslaving en eigenbelang verstrikt zijn geraakt, kunnen niet meer op een gezonde manier denken over de omgang tussen man en vrouw'.

De gevolgen van seksverslaving zijn verwoestend. Vaak heeft een verslaafde geen oog meer voor de behoeften van zijn naaste familie, vrouw of kinderen. Hij belandt in een isolement. Als de verslaafde getrouwd is, betekent dat vaak een dubbelleven van liegen, bedriegen, smoesjes verzinnen en draaien om het verslavingsgedrag verborgen te houden. Een leven in angst en onzekerheid. Als het ontdekt wordt, betekent het vaak het einde van de relatie of op z'n minst een diepe crisis.

De vrouw van de seksverslaafde voelt zich diep gekwetst in haar vrouw-zijn, in haar gevoel van eigenwaarde en veiligheid. Het is voor haar een regelrechte schok. Alle verwachtingen en ideeën over het huwelijk en de toekomst zijn in één klap ondersteboven geworpen. Alles waarin je geloofde staat op losse schroeven en twijfels en onzekerheid slaan onverbidlijk toe. Afwisselende gevoelens van verraad, boosheid of woede, verdriet, pijn, bezetten haar. Het zich verraden weten, brengt een gevoel van eenzaamheid met zich mee. Degene waaraan je je het meest verbonden gevoelde, blijkt immers onbetrouwbaar te zijn.

Er kunnen zich ook problemen gaan voordoen op het werk. Taken en ver-

Laten we blijven ijveren voor gefilterd internet.

antwoordelijkheden worden verzuimd.

De mens een seksueel wezen

Ongefilterd internet zet de deur open voor pornografische beelden. Als dat dan ook nog eens gepaard gaat met een verwrongen idee over de relatie tussen man en vrouw, is de verwoestende werking daarvan enorm. Het is daarom van groot belang dat kinderen in de opvoeding tijdig leren hoe het lichaam werkt, hoe je met seksuele gevoelens omgaat. De mens is nu eenmaal een seksueel wezen.

Als man en vrouw heeft God de mens geschapen. Ze zijn op elkaar betrokken. In de prediking moet ook duidelijk zijn wat de Bijbel onder gezonde seksualiteit verstaat. In alle eerlijkheid geeft Gods Woord ons voorbeelden van ongezonde seksualiteit. Denk aan de geschiedenis van Amnon en Tamar. Niet voor niets waarschuwt het boek Spreuken op vele plaatsen voor de verleidingen van de vreemde vrouw, voor ontucht (lees Spreuken 5 t/m 7 en 22 en 23).

Ook wij doen helaas mee aan de verseksualisering van de samenleving als onze meisjes en vrouwen zich zo uitdagend kleden, dat het lijkt of aantrekkelijk willen zijn, hetzelfde is als zo weinig mogelijk aan het lijf te hebben. Het maatschappijbeeld laat ook onze gezindte niet onberoerd. Richard Land laat een speciale waarschuwing horen aan het adres van werkers in het pastoraat. Hij noemt het onthutsend hoe vaak porno- en seksverslaving zich juist bij deze groep voordoet.

Filter

Het is in dit licht een slechte zaak als het door D66, PvdA, GroenLinks en SP ingediende amendement, waarvan het doel is het verbieden dat internetaanbieders de toegang tot bepaalde websites vertragen, blokkeren of tarifferen, wordt aangenomen. Goed beschouwd is het op z'n minst tweeslachtig als aan de ene kant in Europees verband wordt geijverd voor het tegengaan van kinderporno, ook op internet en tegelijkertijd providers de mogelijkheid wordt ontzegd om hun klanten gefilterd internet aan te bieden. Dat kan grote gevolgen hebben voor de aanbieders van gefilterd internet.

Is dan een filter het enige middel om seksverslaving tegen te gaan? Nee, wie dat zou denken, begaat een grote vergissing. Nog los van het feit dat het voor bedreven jongeren niet moeilijk

WAT IS UW NAAM?

25

Heerlijken

gevangenen
gezegenden
heerlijken
heiligen
hongerigen

'En de heerlijk, in dewelke al mijn lust is.'

Psalm 16:3

Wat zijn heerlijk? Bij het Nederlandse woord kan aan verschillende betekenissen gedacht worden. Het oorspronkelijke woord betekent: machtigen, voornamen, aanzienlijken, doorluchtigen. De naam wordt alleen aan de groten op de aarde gegeven. Er zijn er niet zoveel die deze naam in de wereld kunnen dragen. Het zijn alleen degenen die met eer en aanzien bekleed zijn.

Is het geen vergissing dat David deze naam voor de heiligen gebruikt? Gods kinderen zijn vaak juist de armen en verdrukten. Juist het onedele en het verachte heeft God uitverkoren: Niet vele edelen, niet vele machtigen. In Psalm 113 worden ze bijvoorbeeld genoemd de geringen en de nooddriftigen. God haalt ze uit het stof en verhoogt ze uit de drek. Onbegrijpelijk dat de Heere zulken zet naast de prinsen Zijns volks. Maar zulken kan men toch geen heerlijk noemen? De wereldse mens kan er echt niet jaloers op worden. Men veracht dat volk. Paulus schrijft: 'wij zijn geworden als uitvaagsels der wereld en aller afschrapsel tot nu toe'. Nee, Gods kerk wacht op deze aarde niet veel roem en eer.

Maar de dichter ziet hen door het geloof. Dan zien Gods kinderen er zo geheel anders uit. Als God onze ogen opent, zijn er voor ons geen heerlijkere mensen op aarde dan Gods kinderen. Wat kijken we dan hoog tegen hen op. Mozes verkoos liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden. Voor het natuurlijke oog had dat verdrukte volk geen enkele heerlijkheid. Maar wel voor Mozes, die zag dat hun versmaadheid, meerdere rijkdom was dan de schatten van Egypte. Hij mocht zien dat dit volk Christus in zich droeg. Hebt u ook zo'n achting voor Gods kinderen gekregen? Zeg mij wie uw vrienden zijn en ik zal u zeggen wie zij zijn.

De kanttkenaar schrijft: 'Alzo noemt hij de gelovigen en heiligen, omdat zij Gods kinderen en erfgenamen zijn'. Zou er voor een gevallen mens meer heerlijkheid te verkrijgen zijn dan een kind van God te mogen worden? Ik zou geen edeler staat weten dan de staat der genade. Daar valt alle aardse roem bij in het niet. 'Geen aardse macht begeren wij, die gaat wel ras verloren'. Wat zijn de mensen arm die daarnaar jagen. In de wereld is het altijd: opgaan, blinken en verzinken. Zulken storten van de top van eer in eeuwige verwoesting neer.

David zegt dat zijn lust in deze heerlijk is. Niet omdat het zulke bijzondere mensen zijn, maar vanwege de glans die God op hen legt. Ik heb eens een van Gods kinderen horen zeggen: 'Vroeger zag ik zo op tegen Gods kinderen. Ik zag hen als eikenbomen der gerechtigheid. En ik kijk nog tegen hen op, maar nu vanwege hetgeen God in hen gelegd heeft'. Gods kinderen blijven zondaren. Maar het werk van Gods genade maakt de heerlijkheid van Gods kerk uit. Daarom zeggen we Groenenwege na:

*'Zoete banden die mij binden,
Aan des Heeren liefde's volk.
Wis, het zijn mijn hartevrienden,
Hunne taal mijn hartetolk.'*

Nunspeet, ds. A. Schot

is het filter te omzeilen, is het probleem veel meer omvattend. Het is de geest van de tijd die infiltreert en verwoest. De verseksualisering van de maatschappij heeft niet alleen te maken met de computer. Toch is cyberseks wel een grote aanjager. Waar het mogelijk is daartegen drempels op te werpen, moeten we dat niet nalaten. Anders dan vroeger, toen schunnige blaadjes alleen in de kiosken te koop waren, is het nu mogelijk al dat vuil met één klik in huis te halen. Het is vrijelijk beschikbaar. Die schunnige blaadjes liggen nog steeds in de schappen van de kiosk, maar de schunnige beelden via internet dringen zich op en laten zich bij de seksverslaafde niet meer wegdringen. Laten we niet doen alsof het onze gezindte wel voorbij zal gaan. Het verzwijgen van het probleem lost het probleem niet op. Dan wordt het een gezwel dat eens zal openbarsten.

Het beste filter

Laten we blijven ijveren voor gefilterd internet. Als we bij onszelf tot de ontdekking komen dat we seksverslaafd zijn, laten we dan hulp zoeken. Er zijn therapieën. Wacht niet tot het zo met je verweven is, dat je er door verwoest wordt. Van verslaving kom je in eigen kracht niet af. Daar heb je hulp bij nodig. Het is mogelijk er van af te komen. Het beste filter is echter de vreze des Heeren.

Ook voor deze zonde is vergeving mogelijk. Het bloed van Jezus Christus Gods Zoon reinigt van alle zonden. Dat is niet goedkoop bedoeld. Maar zoek daar in de eerste plaats hulp. Wat we ook doen en we moeten alles doen om van die verslaving af te komen of om die verslaving te voorkomen, de vreze des Heeren doet wijken van alle kwaad.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

bezoek moeten gaan. Daarbij mag men in het pastoraat niet denken: 'Ik ben er pas nog geweest, nu sla ik maar een keer over'. Pastoraat vraagt trouw. Iedere aantasting in de gezondheid, iedere verdere achteruitgang, brengt in het leven van de oudere vragen met zich mee. Veel vragen gaan over de mogelijkheden binnen de gezondheidszorg, over het verdere verloop van de ziekte enz. Het is goed om ook naar die vragen en opmerkingen te luisteren.

Zorgen over gezondheid geeft ook vragen over Gods weg met een mens in het tijdelijke, maar ook hoe het moet op weg naar de eeuwigheid. Wat is het nodig in het pastoraat te peilen waar de nood op geestelijk gebied ligt. Het is niet in de eerste plaats de taak van degene die het pastorale bezoek brengt om die nood te verwoorden. We zeggen dan bij ieder bezoek al gauw hetzelfde. We moeten ook niet met wat we op het vorige bezoek gehoord hebben, zeggen dat we het vandaag wel weten hoe het met de bezochte ouderen is. Steeds maar weer moeten vragen gesteld worden, zodat de bezochte zelf de nood ook op geestelijk terrein verwoordt. Met die nood mag samen in Gods Woord gezocht worden wat de hemelse Heelmeester daarin kan en wil betekenen voor gans melaatsen.

4

Als de amandelboom bloeit

Gedachten over ouderenpastoraat

Vroeger liep u met een griepje door. Nu brengt iedere griep u op bed. Toen was de griep meestal zo over, nu duurt het langer. U moet de dokter om medicijnen vragen om het te boven te komen. We hebben heel wat keren gezegd: 'Ik ben weer de oude. Alles is voorbij en de ziekte heeft niets achtergelaten'. Maar bij het ouder worden komt er een ziekte, misschien wel een griep, waarna we niet meer de oude worden. Bij het ouder worden hoort vaak dat onze lichaamskrachten, onze verstandelijke vermogens worden afgebroken. Een moeilijke weg, een weg waar we niet aan gewend raken. Een weg die vraagt om pastorale begeleiding.

Gezondheidszorgen

Het aantal jaren waarin er gezondheidszorgen kunnen zijn, verschilt tussen mannen en vrouwen. Voor beide geslachten geldt dat men gemiddeld 70 gezonde jaren krijgt. De jaren die daarna volgen, zijn vaak jaren met aandoeningen. Bij een man gemiddeld ongeveer 5 jaar en bij een vrouw gemiddeld ongeveer 10 jaar.

Met het stijgen van de gemiddelde leeftijd stijgt ook het aantal jaren met chronische ziektes. Van de mensen boven de 70 jaar heeft 75 % meer dan één gezondheidsprobleem.

Uit deze cijfers valt eenvoudig af te leiden dat pastoraat onder zieken zich vooral richt op ouderen. Ook blijkt hieruit dat het bezoek aan chronisch zieken ook veelal ouderen betreft.

Bij ouderen zal men soms een reeks van jaren steeds opnieuw op zieken-

Niet meer zelfstandig

De gemiddelde leeftijd van bewoners in een verzorgingshuis bedraagt nu ongeveer 85 jaar, van verpleeghuisbewoners gemiddeld 82,5 jaar. Het aantal bewoners in zulke instellingen bedraagt 165.000. Het aantal bewoners in deze tehuizen is sinds de tachtiger jaren gedaald en de gemiddelde leeftijd is gestegen. Dit komt omdat de overheid een beleid voert om mensen langer zelfstandig thuis te laten wonen met mantelzorg en thuiszorg.

Zorgen over gezondheid geeft ook vragen over Gods weg met een mens in het tijdelijke, maar ook hoe het moet op weg naar de eeuwigheid.

Verder zorgt een stijging van het gemiddeld inkomen van ouderen ervoor dat men eerder voor een andere oplossing kiest dan voor een verzorgingshuis. Zelfstandigheid is voor een mens een groot goed.

Op het gebied van mantelzorg hebben de gezonde echtgeno(o)te, kinderen en soms ook andere familieleden een belangrijke plaats. Ook een kerkelijke gemeente heeft in deze een taak om behulpzaam te zijn waar en wanneer dat voor kortere of langere tijd nodig is. Mantelzorg georganiseerd vanuit de diaconie, of door de vrouwenvereniging, is daarbij van belang. Ook naar de toekomst toe is het nodig om hierin initiatieven te nemen binnen een kerkelijke gemeente. Hulp mag en moet geboden worden in Woord maar ook in daad.

Bij regelmatig bezoek aan ouderen met gezondheidsproblemen komt in het pastoraat vaak de vraag aan de orde: hoe lang zult u nog zelfstandig kunnen wonen? Is het niet nodig om opname in een verzorgingshuis te overwegen? Soms doen anderen een beroep op het pastoraat om dit onderwerp bij een ziekenbezoek of bij een verjaardagsbezoek eens aan de orde te stellen. Het onderwerp moet

veelal meerdere keren besproken worden. Mensen moeten ook naar zo'n beslissing toegroeien. Daarom moet er regelmatig over worden gesproken.

Vanuit het perspectief van Gods Woord blijkt steeds weer hoe vast wij mensen de pinnen in de aarde slaan, hoe vast we zitten aan alles van het hier en nu. Toch, het afscheid komt zeker.

Tevens kan het zelfstandig willen blijven wonen zoveel energie vragen dat het overdenken van het leven in het licht van de eeuwigheid, of het luisteren naar een kerkdienst, niet eens meer mogelijk is.

Vaak vertellen mensen na een opname in een verzorgingshuis dat ze lang geprobeerd hebben het tegen te houden, maar dat ze dat besluit toch eerder hadden moeten nemen: Het is meegevallen.

Een ander punt dat in het pastoraat ook van belang is om te bespreken: naar welk verzorgings- verpleeghuis gaat men? Opname in een tehuis van eigen signatuur is van ongekende waarde. Men kan bang zijn daardoor nog meer vrijheid in te leveren. Al dat gepraat over mensen onder gelijkge-

zinden. Nee, niets voor mij.

De steun, het meeleven met elkaar, blijkt echter heel positief te worden gewaardeerd door bewoners, maar ook door hun familieleden. Daarnaast kan door functieverlies het zelf lezen van de Bijbel niet meer mogelijk zijn. Een voorrecht als anderen in het tehuis dat dan voor hen kunnen doen. Ook dit kan de Heere gebruiken tot bekering, maar ook tot onderhouding van wat Hij gewerkt heeft.

Een bezwaar kan wellicht de afstand tot de kinderen zijn. In deze tijd met ongekende mobiliteit en welvaart mag dit echter geen argument zijn om niet te kiezen voor zorg die wat identiteit betreft bij ouderen past. De oudere kan ook denken het contact met plaatsgenoten te verliezen. Men raakt echter steeds meer aan huis gebonden, maar ziet vaak niet dat deze contacten toch al niet meer onderhouden kunnen worden.

Ouderen zouden tijdig over deze zaken moeten nadenken en erover spreken met hun kinderen. Ook in deze geldt: Heere, wat is Uw weg?

(wordt vervolgd)

Barendrecht,

ds. L. Terlouw

Even maar...

Zij begrijpt het

Het is inmiddels jaren geleden. Ze is bijna zestig en gehandicapt. Ter gelegenheid van haar verjaardag krijgt ze ambtelijk bezoek. Ze heeft duidelijk haar verstandelijke beperkingen. Ze woont daarom al jaren begeleid zelfstandig. Het bezoek is natuurlijk aangekondigd. Bij binnenkomst valt direct iets op. Er staan twee kopjes klaar: voor haarzelf en voor de dominee. Maar dat niet alleen. Bij de plaats waar hij geacht wordt te gaan zitten is nog iets zorgvuldig neergelegd. Op tafel ligt de Bijbel. Zó heeft ze dus het bezoek voorbereid. De dominee komt en dus moet de Bijbel klaar liggen. Dát heeft ze ondanks haar beperkingen dus heel goed begrepen.

Daar kunnen velen zonder verstandelijke beperking een voor-

beeld aan nemen! De ambtsdrager komt allereerst niet voor de gezelligheid, niet voor de koffie, nog minder voor de koek, maar met en voor het Woord des Heeren. Over dat Woord moet het gaan tijdens het gesprek. Om daar samen naar te luisteren en uit te spreken. Wat dat Woord ons persoonlijk te zeggen heeft. Of de kracht van het Woord met het hart gekend wordt als de enige troost in leven en sterven. Daar hoefde geen ruimte voor gemaakt te worden, zoals helaas vaak het geval is. Die ruimte wás er... zichtbaar op tafel gelegd! Dat bleek ook tijdens het verloop van het gesprek.

Want er was nog iets dat tijdens dit bezoek beschamend was: op de pastorale vraag wat ze bidt voor het slapengaan, antwoordt ze hakkend: 'Ik kan het niet zo

goed zelf zeggen, maar dan zeg ik een Psalm op'. Op de vervolgvraag: Welke Psalm bij voorbeeld? zegt ze schuchter: 'Denk aan het vaderlijk meedogen...'. Het hele vers? is de volgende vraag. 'Ja zeker', zegt ze stellig, 'want het laatste hoort er toch zeker ook helemaal bij'.

U weet wat er met het laatste bedoeld wordt. 'Sla de zonden nimmer ga, die mijn jonkheid heeft bedreven. Denk aan mij toch in gena, om Uw goedheid eer te geven'. Wat zou er in zo'n hart omgaan, wanneer ze met al haar zonden en beperkingen tot de Heere nadert, voordat ze gaat slapen. Het is een troost dat de Heere dat volmaakt weet en peilt. Zou ze mogen behoren bij 'het dwaze en onedele dezer wereld'? De Heere weet het. Dat is toch genoeg?

Zaandam

Hoewel het voortbestaan van de meeste kleine gemeenten momenteel niet in het geding is, zijn er wel gemeenten waar de terugloop van het aantal leden en doopleden zorgen geeft, waar de kerkenraad zich voor de vraag gesteld ziet hoe het nu verder moet. Een van deze gemeenten is Zaandam.

De geschiedenis van de Zaanse gemeente gaat terug tot 1924 als verschillende personen hun lidmaatschap van de plaatselijke Christelijke Gereformeerde Kerk opzeggen. Zij kunnen zich niet langer verenigen met de leer die daar gebracht wordt. Voortaan komen zij 's zondags in een woning bijeen om een preek te lezen. Onderlinge verdeeldheid leidt er echter toe dat het gezelschap enkele jaren later uiteenvalt.

In 1927 verlaat opnieuw een aantal personen de Christelijke Gereformeerde Kerk. Voor hun samenkomsten betrekken zij het pand "Hebt de waarheid en den vrede lief" in de Langestraat. Uiteindelijk groeit dit gezelschap uit tot een kerkelijke gemeente. Vanaf 1930 worden de catechisaties verzorgd door oefenaar C. den Hertog uit Nieuwer ter Aa. Later neemt ouderling B. Roest uit Scherpenzeel deze taak op zich.

Omdat het belang van een geordend kerkelijk leven door steeds meer mensen wordt ingezien, sluit men zich in 1934 aan bij de Gereformeerde Gemeenten. Na enkele jaren als afdeling van Westzaan te hebben gefungeerd, vindt op 1 december 1938 de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. Ten tijde van de instituering bestaat de gemeente uit 28 leden en 46 doopleden. De eerste jaren van haar

bestaan laat de gemeente een forse groei zien. In verband daarmee komt men vanaf 1946 in de grote zaal van het "Gebouw voor Christelijke Belangen" in de Botenmakerstraat bijeen. In 1954 wordt het kerkgebouw van de Hersteld Apostolische Gemeente in de Langestraat aangekocht. Dit gebouw bestaat uit twee voormalige woonhuizen, die rond 1900 tot kerk zijn verbouwd. Het aantal zitplaatsen in de kerk bedraagt ongeveer 150. In de jaren zeventig wordt het kerkgebouw stap voor stap gerestaureerd en uitgebreid met een nieuwe consistoriekamer en vergaderzaal. Het meeste werk wordt daarbij door de leden zelf uitgevoerd. Opvallend is dat ook de bouw van een nieuw orgel in eigen beheer wordt uitgevoerd.

Telde de gemeente in de jaren zestig nog een kleine 200 leden en doopleden, de laatste decennia is dit aantal teruggelopen tot 41 leden en 14 doopleden. Volgens diaken A. Bax is deze terugloop vooral een gevolg van het feit dat er in afgelopen jaren nogal wat mensen naar elders zijn vertrokken. Voor verschillende gezinnen was het ontbreken van een eigen school daarbij van doorslaggevende betekenis. 'Tot in de jaren negentig hadden we hier een redelijk behoudende christelijke school. Als kerkelijke gemeente participeerden we zelfs in het bestuur. Inmiddels is dat niet meer het geval en gaan onze kinderen naar de reformatorische basisschool in Amstelveen. Voor het voortgezet onderwijs zijn we echter aangewezen op Amersfoort. Naast de reistijd die dit iedere dag voor de kinderen met zich meebrengt, vergt het ook van de ouders nogal wat. Denk alleen nog maar aan het reisgeld dat per jaar al gauw zo'n drieduizend euro per kind bedraagt. Daarbij komt, en daar moeten we ook eerlijk in zijn, dat het vooral voor de wat oudere jeugd in onze gemeente niet altijd eenvoudig is. Leefijdsgenoten uit de eigen achterban wonen veelal ergens anders'.

Hoewel het geringe aantal leden en doopleden de nodige beperkingen

Van de 157 gemeenten die ons kerkverband telt, zijn er 21 met minder dan honderd leden en doopleden. Sommige gemeenten zijn altijd klein geweest; andere gemeenten hebben vooral de laatste jaren te maken met een daling van het ledental, met alle gevolgen van dien. In tien afleveringen gaan we op bezoek bij kleine gemeenten. Deze keer de laatste aflevering: Zaandam.

met zich meebrengt, betekent dit niet dat het kerkelijke leven stil ligt. Ouderling G.C. van Brummelen: 'Allereerst hebben we het grote voorrecht dat Gods Woord iedere zondag nog te horen is. Daarnaast mogen we ook nog wel eens horen dat de Heere werkt. Dat er zielenraadsels worden opgelost en knopen worden ontbonden, ook onder de leesdiensten. Bij ogenblikken ligt er duidelijk beslag in de gemeente en betoont de Heere van ons af te weten. Verder kunnen we met twee ouderlingen en twee diakenen nog steeds goed in de ambten voorzien en hebben we altijd nog tweetallen kunnen stellen. Dat zijn toch zaken waar we wel eens verwonderd over zijn'.

Een van de problemen waarmee de kerkenraad zich geconfronteerd ziet, is de onevenwichtige opbouw van het ledenbestand. Volgens ouderling J. Hotting heeft dit zowel op het verenigingsleven als op het catechetisch onderwijs grote invloed gehad. 'In het verleden hadden we een jeugdvereniging en een zondagsschool, maar vanwege het geringe aantal kinderen hebben we beide activiteiten helaas moeten staken. Daarnaast hebben we in de leeftijdscategorie van 12 tot 20 jaar momenteel maar twee catechisanten. Op zeker moment kwamen we tot de conclusie dat het ook voor hen beter zou zijn om de catechisatie elders te volgen. In goed overleg is toen de keuze op Westzaan gevallen. Naast de ambtelijke contacten kennen we daar ook veel mensen persoonlijk. Maar het is en blijft natuurlijk een noodoplossing. Zodra er weer voldoende catechisanten in de

eigen gemeente zijn, hopen we dit werk zelf weer op te pakken. Dat geldt overigens ook voor de belijdeniscatechisatie'.

Over de opkomst tijdens de zondagse diensten heeft de kerkenraad niet te klagen. Van Brummelen: ' 's Morgens hebben we zo'n 30 à 35 kerkgangers en 's middags zo'n 25. Tijdens de weekdiensten is de opkomst van de eigen mensen wat minder, maar zien we nog wel eens iemand uit een andere gemeente'.

De offervaardigheid geeft evenmin reden tot zorg. Diaken D. Kaai: 'In financieel opzicht hebben we altijd nog aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Dat neemt echter niet weg dat we een voorzichtig beleid moeten voeren. Ook wij kunnen iedere euro maar één keer uitgeven. Een voordeel is dat we betrekkelijk weinig geld aan ons kerkgebouw kwijt zijn. Moet er iets aan het gebouw gebeuren, dan proberen we dat zoveel mogelijk zelf te doen. Ook in dat opzicht hebben we nog nooit tevergeefs een beroep op de leden gedaan. Dat betreft ook de schoonmaak van het kerkgebouw. Ook dat doen we met vrijwilligers'.

Om de saamhorigheid te bevorderen en aan het gemeente-zijn handen en voeten te geven, wordt er een keer of zes per jaar na de dienst gezamenlijk koffie gedronken. Verder wordt er aan het begin en aan het eind van het verenigingsseizoen een aparte avond belegd waarbij er een spreker van elders wordt uitgenodigd.

Wat nog steeds goed functioneert, is de vrouwenvereniging en de Bijbelstudievereniging. Hotting: ' 't Is prachtig om te zien dat een groot deel van de vrouwen uit de gemeente én twee leden uit Amsterdam-Noord lid zijn van de vrouwenvereniging. De Bijbelstudievereniging hebben we samen met Amsterdam-Noord opgezet. Om de drie weken komen we bij elkaar, de ene keer in Amsterdam, de andere keer in Zaandam'.

Over de preekvoorziening bestaan zorgen. Scriba Bax: 'Het aantal zondagen dat er een predikant bij ons voorgaat, is helaas erg klein. Zelfs de avondmaalszondagen kunnen we maar nauwelijks ingevuld krijgen. Dat doet ons eerlijk gezegd wel eens een beetje pijn. Natuurlijk weten we dat we niet zo centraal gelegen zijn als sommige andere gemeenten, maar anderzijds is het toch ook niet zo dat Zaandam in een uithoek ligt. We grenzen bijna aan Amsterdam. We zouden heel blij zijn als we eens wat vaker een

predikant zouden mogen begroeten'. Gelet op de gestage terugloop van het aantal (doop)leden houdt de toekomst van de gemeente de kerkenraad intens bezig. Van Brummelen: 'Er gaat geen kerkenraadsvergadering voorbij of we hebben het er met elkaar over gehad. Omdat Amsterdam-Noord met dezelfde problemen te kampen heeft, hebben we enkele jaren geleden besloten een aantal zaken gezamenlijk op te pakken. Zo houden we op bid- en dankdagen en op een aantal tweede feestdagen gezamenlijke diensten. Dat bevalt goed'. Lang is er gedacht aan een volledige fusie met Amsterdam-Noord. 'De laatste tijd vragen we ons echter wel eens af of we daarmee wel op het goede spoor zitten', zegt Van Brummelen. 'We vragen ons af of het samengaan van twee krimpende gemeenten wel voldoende soelaas biedt, ook op wat langere termijn. Momenteel leeft bij ons sterk de vraag of het niet beter is om ook de gemeente van Westzaan erbij te betrekken en als drie gemeenten samen verder te gaan. Natuurlijk is de situatie in Westzaan anders dan

in Amsterdam en bij ons, maar met z'n drieën vormen we misschien wel een volwaardige gemeente, waar het ook voor onze jongeren goed toeven is. Of dat haalbaar is, moet nog blijken. Daar zijn we nog niet uit. Dat is echt een worsteling voor ons'.

De kerkenraad is er zich goed van bewust dat het samengaan met een andere gemeente zorgvuldig moet worden aangepakt. Hotting: 'Voor sommige leden gaat het proces te langzaam, maar omdat het zo gevoelig ligt, hebben we als kerkenraad gezegd: We moeten onszelf de tijd gunnen en zeker geen overhaaste beslissingen nemen. Dat er iets moet gebeuren, is duidelijk. Wat dat ook is, het zal altijd op de een of andere manier pijn doen. Het is ons gedurig gebed of de Heere hierin de weg wil wijzen. Alleen als Hij voorgaat én mee optrekt, zal de gemeente er goed mee zijn.'

(Dit is het tiende en laatste deel in een serie over kleine gemeenten)

Krabbendijke,

J.P. Sinke

22

Jakobs ladder

Christus' wederkomst en zijn opdracht aan de engelen

Alzo zal het in de voleinding der eeuwen wezen; de engelen zullen uitgaan en de bozen uit het midden der rechtvaardigen afscheiden.

Matthëus 13:49

En alsdan zal Hij Zijn engelen uitzenden en zal Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het uiterste der aarde tot het uiterste des hemels.

Markus 13:27

Bozen in het midden van de rechtvaardigen

Op de jongste dag zal de Koning, in de volle heerschappij van Zijn Rijk, Zijn engelen uitzenden om de bozen uit het midden van de rechtvaardigen af te scheiden.

In het bijzonder in de nieuwtestamentische bedeling heeft Christus de aarde doorwandeld door middel van de voeten dergenen die het goede boodschappen, die de vrede

deden horen (Jes. 52:7). De prediking van het Evangelie maakte scheiding, steeds weer, aldoor. Op de akker van de wereld was goed kruid en onkruid, in hetzelfde water goede en kwade vissen, lelies bloeiden onder de doornen, schapen en bokken waren in één weide. Altijd waren de rechtvaardigen te midden van vele bozen.

Vaak was het verschil niet of nauwelijks waarneembaar tussen ware godzaligheid en een gedaante van godzaligheid, tussen hemels vuur en vreemd vuur, tussen christenen en bijna-christenen. Cham zat in de ark van Noach, Judas was een apostel en tegelijk een duivel, Ananias en Saffira bootsten de milddadigheid van Gods kinderen na.

Omdat het giftige dolik bedrieglijk veel op de tarweplanten lijkt (Matth. 13:26), heeft de grote Landman gezegd: Laat ze beide tezamen opwassen tot de oogst, tot de voleinding der wereld. Dan zal Ik tot de maaiers

zeggen: Vergadert eerst het onkruid en bindt het in busselen, om hetzelfde te verbranden; maar brengt de tarwe tezamen in mijn schuur.

Onder de rechtvaardigen waren altijd gekrookte rieten en rokende vlaswieken. Reinen van hart die vreesden nooit de God des vredes te zullen zien, van verrestaanden die maar niet konden komen tot de hoogte van de toe-eigening des geloofs. Hun ziel was in het stof neergebogen, hun buik kleefde aan de aarde (Ps. 44:26). Zou hun verwachting in eeuwigheid verloren zijn (Ps. 9:19)? Zulke ellendigen en nooddruftigen werden veracht en vertreden door allerlei soort van geveinsden. Het vermetele geloof bespote de oprecht bekommerden, de dwaze bouwer verachtte de wijze bouwer. Ondertussen waren er in de loop der eeuwen altijd weer wolven in schaapsklederen die Christus' kleine kuddeke verontrusten, opjoegen en verstrooiden. Was Gods overblijfsel niet vaak als slechts vier of vijf beziën aan de vruchtbaarste takken van de olijfboom (Jes. 17:8)? Meende Elia niet dat hij alleen overgebleven was?

Volkomen scheiding

Op de jongste dag zal op de aarde voor het eerst en voor het laatst het hele menselijk geslacht compleet zijn, Adam en al zijn nakomelingen, miljarden mensen. De rechtvaardigen in het midden van de bozen, de bozen in het midden van de rechtvaardigen, alsof er geen onderscheid is. Maar de engelen zullen uitgaan en scheiding maken door de bozen uit het midden der rechtvaardigen af te scheiden, door de uitverkorenen bijeen te vergaderen uit de vier winden, van het uiterste der aarde tot het uiterste des hemels. Christus zal door hen al de volken vergaderen en hen van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt. En Hij zal de schapen tot Zijn rechter hand zetten, maar de bokken tot Zijn linker hand (Matth. 25:32,33).

Zullen de engelen het druk hebben? Zal het vergaderen veel tijd kosten? Immers, zoveel miljarden en miljarden mensen! Ja maar, zoveel miljarden en miljarden engelen! De scheiding zal ongetwijfeld zeer snel een feit zijn.

Onfeilbare scheiding

Ook zullen de engelen te werk gaan met onbedrieglijke zekerheid. Zij zullen zich niet vergissen, hoe verstrooid de uitverkorenen ook zullen zijn over de aarde, hoe verborgen zij ook waren

voor de bozen, hoezeer de hypocrieten en huichelaars ook op hen leken. Zij zullen hen vergaderen met grote blijdschap.

Eens hoorden zij hun wedergeboorte afkondigen aan het hemelhof: Die en die is in Sion geboren en de Allerhoogste Zelf zal hen bevestigen! Zij waren getuige van 's Vaders vreugde over elke zondaar die zich bekeerde (Luk. 15:10). Telkens weer werden ze uitgezonden tot dienst omwille van de erfgenamen der zaligheid (Hebr. 1:14). En ook telkens weer waren het de engelen die de zielen van die erfgenamen brachten in het hemelse paradijs (Luk. 16:22). O, zouden de vrienden van de heiligen zich ten jongste dage vergissen? Zullen ze hen alsdan niet kennen aan de glans van vrede en onuitsprekelijke vreugde die op hen zal liggen? Zeker, niet één zal vergeten worden, niet één boze zal onder hen gemengd zijn. Christus zal Zijn bruid volmaakt bezitten.

Eeuwige scheiding

'Alsdan zullen de boeken (dat is de consciënties) geopend, en de doden geoordeeld worden, naar hetgeen zij in deze wereld gedaan zullen hebben, hetzij goed of kwaad. Ja, de mensen zullen rekenschap geven van alle ijdele woorden die zij gesproken zullen hebben, die de wereld niet dan voor kinderspel en voor tijdverdrijf acht; en dan zullen de verborgenheden en geveinsdheden der mensen openbaarlijk voor allen ontdekt worden. En daarom is de gedachtenis van dit oordeel met recht schrikkelijk en veraarlijk voor de bozen en goddelozen,

en zeer wenselijk en troostelijk voor de vromen en uitverkorenen; dewijl alsdan hun volle verlossing volbracht zal worden' (NGB art. 37). Het verkiëzend welbehagen des Vader zal alsdan ten volle openbaar worden.

Al de uitverkoren waren van nature als alle anderen mensen in Adam verloren. Maar zij allen zullen rechtvaardigen zijn. Gewassen door Christus' bloed en geheiligd door Zijn Geest, volmaakt in Hem. O, vrije genade! Ja, voltooide genade: Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone, en kom!

Het is de laatste ure, het einde aller dingen is nabij. Nog een zeer weinig tijds, en Hij Die te komen staat, zal komen en niet vertoeven (Jak. 5:8, 1 Joh. 2:18, Hebr. 10:37).

'Laat uw lendenen omgord zijn, en de kaarsen brandende. En zijt gij den mensen gelijk die op hun heer wachten, wanneer hij wederkomen zal van de bruiloft, opdat als hij komt en klopt, zij hem terstond mogen open doen. Zalig zijn die dienstknechten welke de heer als hij komt, zal wakende vinden. Voorwaar Ik zeg u, dat hij zich zal omgorden, en zal hen doen aanzitten, en bijkomende, zal hij hen dienen. En zo hij komt in de tweede nacht wake, en komt in de derde wake, en vindt hen alzo, zalig zijn dezelfde dienstknechten (...) Gij dan, zijt ook bereid; want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen' (Luk. 13:35-38,40).

(slot)

Genemuiden,

ds. C. Hogchem

BOEKENNIEUWS

**"Die oren heeft die hore",
ds. A. Hofman; uitg. Gebr. Koster,
Barneveld; ISBN 978-90-5551-584-4;
146 blz.; €14,95.**

Aan het verzoek om een recensie te schrijven van deze prekenbundel van wijlen ds. A. Hofman wil ik gaarne voldoen. Als neef van hem denk ik met eerbied en genoeg aan hem terug, als mijn bevestiger in mijn eerste gemeente Nieuw-Beijerland, maar in het bijzonder als prediker van het Goddelijke Woord. De wijze

en bedachtzame woorden en de raad die ik van hem meekreeg als theologisch student, maar ook als jonge dienaar des Woords, zijn mij tot op de dag van vandaag bijgebleven.

Deze prekenbundel wordt uitgegeven ten bate van de nieuwbouw van de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Aalburg, de laatste gemeente die ds. A. Hofman heeft mogen dienen. De plaats waar hij de zware slag moest meemaken van het plotselinge sterven van zijn geliefde vrouw. Ook de plaats waar we, in 1990,

zijn stoffelijk overschot aan de schoot der aarde hebben toebetrouwd.

In deze bundel worden, in het kort, de brieven aan de zeven gemeenten van Klein-Azië behandeld. Wie ds. Hofman heeft gekend, zal moeiteloos zijn schriftuurlijk-bevindelijke prediking herkennen. Op zijn geheel eigen wijze, Schrift met Schrift vergelijkend, legt hij de boodschap aan het hart van de hoorders. Altijd wijzend op het ene nodige in het leven van een mens. Maar ook predikend het heil dat uit genade in Christus mag worden gevonden. Maar ook actueel naar de zorgen en de problemen van het tijdelijk leven.

De Heere mocht dit eenvoudige werk stellen tot waarachtige bekering en tot opwas in het allerheiligste geloof in het leven van jong en oud. En de gedachtenis aan de rechtvaardige mocht nog tot zegen zijn. Van harte willen we deze bundel aanbevelen. De preken zijn goed geschikt om in de leesdiensten te gebruiken.

Ermelo,

ds. P. Melis

"Wat autisme met je doet",

John Foran en Karin Harsevoort-Zoer;

uitg. Boekencentrum, Woerden,

ISBN 978 90 239 2493 7;

193 blz.; € 14,90

Naast de vele publicaties van de laatste tijd over autisme is er ook een boek over dit onderwerp verschenen in de reeks "Wat..... met je doet" van Boekencentrum.

Dit boek, waarin steeds gesproken wordt over Autismspectrumstoornissen (ASS), begint met een aantal interviews. Deze bevatten gesprekken met zowel de betrokkenen zelf als met personen uit de naaste omgeving, voornamelijk ouders. Zij beschrijven de problemen die ondervonden worden van het dagelijks gedrag en functioneren met name in de contacten met anderen.

Uit deze interviews blijkt hoe divers de personen zijn aan wie deze stoornis wordt toegeschreven. Zo blijken bij de één al ernstige en opvallende communicatieproblemen op (zeer) jonge leeftijd. Bij anderen wordt de diagnose pas gesteld na een onopvallende jeugd en na een voltooide academische opleiding of in de loop van het huwelijk.

Het tweede gedeelte van het boek begint met een historisch overzicht van opvattingen met betrekking tot autisme. Gerefereerd wordt aan artikelen van on-

der meer Leo Kanner en Hans Asperger. Aan het eind van dit hoofdstuk zijn de criteria en classificatieregels vermeld zoals die in de door psychiaters en psychologen gebruikte diagnostische handleiding (DSM-IV) staan.

Vervolgens worden de diverse mentale en gedragsgebieden waarop ASS zich manifesteert, weergegeven, alsmede een hieraan gekoppelde beschrijving van typen.

De auteurs spreken over een complexe stoornis waarvan het stellen van de diagnose doorgaans een ingewikkelde zaak is. De deskundigen moeten zich behelpen met classificatiesystemen door het ontbreken van harde en duidelijke criteria, bij voorbeeld in de vorm van hersenafwijkingen. Zij merken op dat deze systemen de indruk kunnen wekken dat duidelijk te omschrijven is wat 'normaal' en wat 'afwijkend' is. 'Maar helaas, niets is minder waar'. Desondanks wekken zij door hun beschrijvingen en indeling in typen zelf de indruk dat het vaststellen van een afwijking op dit gebied heel wel mogelijk zou zijn. Van enige kritische beschouwing, bij voorbeeld van de in het

kader van de diagnosestelling veelvuldig gebruikte vragenlijsten is geen sprake. Hoewel de kans, mede door de subjectieve invulling ervan, op een foutieve diagnose bepaald niet gering is.

Zo wordt geen enkele opmerking gemaakt over de toenemende, fundamentele kritiek - onder meer van die van een van de opstellers zelf - waaraan het eerder genoemde classificatiesysteem onderhevig is. Gewezen wordt in deze kritieken op het gevaar van overdiagnostisering waardoor veel kinderen en volwassenen een verkeerd "stempel" krijgen. Dit kan een juiste beoordeling belemmeren en een verhoging vormen voor adequate hulp.

Voor wie kennis wil nemen van wat zich op dit gebied afspeelt en welke problemen zich voor kunnen doen in opvoeding, communicatie, relatie en algemeen functioneren bevat dit boek nuttige informatie. Men gebruike deze echter niet om zelf te gaan diagnosticeren of te typeren en daardoor de wijze van omgang met andere mensen te laten bepalen.

Lisse,

dr. J.B.K. Lanser

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Apeldoorn, Borssele, Doetinchem, Gouda (voor zendingsgemeente El Amparo te Guayaquil, Ecuador), Goudswaard, Hoofddorp, Katwijk aan Zee, Krabbendijke, Leerdam, Naaldwijk, Nieuwdorp, Nijkerk, Ouddorp, Rotterdam-Alexanderpolder, Veen, Waarde, Wolphaartsdijk en Zwiindrecht: kand. A.P. Baaijens te Vaassen;

Te Arnhem, Berkenwoude, Boskoop, Emmeloord, 's-Gravenhage, Groningen, Hoogvliet i.c.m. Spijkenisse, Leiderdorp, Lelystad, Ooltgensplaat, Oostkapelle, Ridderkerk-Slikkerveer, Rilland-Bath, Scheveningen, Terneuzen, Vlaardingen, Westkapelle en Woerden: kand. R.A.M. Visser te Hardinxveld-Giessendam;

Te Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle: ds. A. Schot te Nunspeet;
Te Opheusden: ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
Te Stolwijk: ds. A. Verschuure te Scherpenzeel.

BEDANKT

Voor Dordrecht:
ds. W. Visscher te Amersfoort.

■ MR. BLEEKER ERNSTIG ZIEK

Onze administrateur van De Saambinder in Noord-Amerika, Mr. Clarence Bleeker, lijdt al geruime tijd aan een ernstige ziekte. De laatste tijd is deze verergerd en moet hij veel pijn lijden, zodat hij nu palliatieve thuiszorg ontvangt. De dokters kunnen niets meer doen. Vele jaren lang heeft hij in stilte nauwgezet zijn werk voor De Saambinder verricht vanuit zijn huis in Grand Rapids.

Een paar weken geleden mochten we hem nog bezoeken met enkele andere broeders. Hoewel hij niet ontkennen mocht dat er een hoop lag in zijn ziel, nochtans was er veel bestrijding en vrees of God nu begonnen was of hijzelf. Wat kan toch de Heere alleen zulke banden maar verbreken. Dan wordt het: "Zeg tot mijn ziel, Ik ben uw Heil." Alle menselijke arbeid, ook ambtelijke en voor de kerk, valt weg. We hebben Gods genade nodig. Dat wensen we onze broeder van harte toe. Zijn leven was veel een uitzien,

terwijl hij mocht staan voor de bevindelijke waarheid. De Heere mocht hem willen gedenken en voorbereiden voor de eeuwigheid. Hij schenke ook zijn vrouw en kinderen in deze weg ondersteuning uit de hemel.

St. Catharines (Canada), ds. A.H. Verhoef

BERICHTEN

■ GEDIPLOMEERDEN CGO HBO-OPLEIDING THEOLOGIE

Op 18 juni jl. ontvingen de volgende studenten een diploma aan de hbo-opleiding van de CGO:

Voor de opleiding tot godsdienstleraar slaagden:

- dhr. D.M. Hubregtse (Pijnacker)
- dhr. J.G. Lindhoud (Barneveld)
- dhr. C.E. Noordegraaf (Waarder)

Voor de opleiding tot kerkelijk pastoraal werker slaagden:

- dhr. J. Bergman (Katwijk)
- dhr. G. Bravenboer (Hoevelaken)
- dhr. C.H. van den Hoven (Nieuw Lekkerland)
- dhr. A. van Wolfswinkel (Dirksland)

Voor de Algemene Variant (AV) slaagden:

- mw. G.M. Bijl-Sterk (Werkendam)
- dhr. A.H. Brasser (Alblasserdam)
- dhr. J.N. Evers (Moerkapelle)
- mw. M.J. Folmer (Elspeet)
- mw. M.C. de Jong (Nieuwer ter Aa)

■ MARKT TE PUTTERSCHOEK

Gezinsmarkt en rommelmarkt met veiling op **zaterdag 25 juni**, van 10.00-15.00 uur, te Puttershoek, op de locatie Arent van Lierstraat 26. Ook zijn er diverse activiteiten voor de kinderen. De opbrengst is t.b.v. het bouwfonds van de plaatselijke Geref. Gemeente.

■ VELUWSE FIETSDAG

Op **zaterdag 2 juli** organiseren de zendingcommissies van de Geref. Gemeenten van Elspeet, Ermelo, Nijkerk en Nunspeet de jaarlijkse fietsdag.

Start vanaf 9.00 uur bij een van de kerken van deze gemeenten. Er zijn diverse routes, variërend van 25 km tot ca. 100 km. Ook is er een route van ca. 10 km. De opbrengst is t.b.v. de ZGG. De kerken zijn geopend van 9.00-16.00 uur. Voor meer informatie www.veluwsefietsdag.nl

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2011

Pag. 280, **gemeente OOSTBURG**. Contactpersoon Gehandicaptenzorg is nu: P.F. de Feijter, Grote Kade 27, 4511 AT Breskens, tel. 0117-38 19 26.

■ ZANGAVOND TE RIDDERKERK

Zangavond op **zaterdag 25 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de Singelkerk, Kerk-singel 1 te Ridderkerk. M.m.v. het Ridderkerks mannenkoor, het gemengd koor Deo Juvante uit Capelle a/d IJssel en Rotterdam-Centrum, en een tweetal instrumentalisten. Opening en meditatie door ouderling J. Voorwinden van de Geref. Gemeente Ridderkerk-Slikkerveer.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 26 JUNI 2011

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. W. Harinck; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 16.30 uur kand. R.A.M. Visser; Andijk 18.30 uur ds. K. Boeder; Apeldoorn 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Arnhem 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Beekbergen 10.00 uur kand. A.P. Baaijens en 15.00 uur ds. D. de Wit; Benthuisen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Boskoop 16.30 uur ds. J. Driessen; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; Delft 10.00 en 16.30 uur ds. G. Clements; Dinteloord 14.30 uur ds. E. Bakker; Dordrecht 19.00 uur ds. M. Joosse; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 16.00 uur kand. A.P. Baaijens; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem;

Appelwoord: mw. G.J. de Pater namens de Commissie Vakantieweken Gehandicapten Geref. Gemeenten. Collecte t.b.v. deze commissie.

■ LOTGENOTENCONTACT VOOR JONGEREN MET AUTISME

Zaterdag 2 juli organiseert Helpende Handen een tweede ontmoetingsbijeenkomst voor reformatorische jongeren tussen de 16 en 25 jaar met autisme. Soms kan het contact met jongeren zonder autisme moeilijk zijn. Misschien vind je het fijn om andere jongeren met autisme te ontmoeten.

Het thema van deze bijeenkomst is *Autisme en werk*. Een jobcoach van Talenta hoopt hierover iets te vertellen en met de aanwezige jongeren in gesprek te gaan.

We hopen je te ontmoeten in de Bethlehemkerk van de Geref. Gemeente, Oude landseweg 50 in Woerden. Kom je om te praten, om een spelletje te doen of om te luisteren? Je bent van harte welkom!

Voor meer informatie of om je aan te melden: www.helpendehanden.nl/jongerenmetautisme, info@helpendehanden.nl of 0348 48 99 70.

Goes 9.00 en 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur stud. C. van Ruitenburg; 's-Gravenhage 10.00 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. E. Hakvoort; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Haamstede 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur ds. S. Maljaars; Hilversum 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. A. Schot; Hoofddorp 9.30 uur ds. H. Paul en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; Hoogvliet 19.00 uur ds. L. Terlouw; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. J.S. van der Net; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Kamperland 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.30 uur stud. A.T. Huijser; Kapelle-Biezeling (in Sionkerk te Goes) 11.30 en 18.00 uur ds. G.J. Baan; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. E. Hakvoort; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G.

Hoogerland; Leerdam 10.00 en 15.00 uur ds. J. van Belzen; Leiderdorp 16.00 uur ds. A. Schreuder; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Marknesse 14.30 uur ds. G. van Manen; Meeuwen 19.00 uur stud. J. van Laar; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. G.J. Baan en 14.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Nieuwer ter Aa 19.00 uur kand. R.A.M. Visser; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. A.J. Gunst en 15.00 uur stud. S.W. Janse; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Oostburg 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Oosterland 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. J.W. Verweij; Oostvoorne 19.00 uur ds. P. Mulder; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Opperdoes 10.00 en 16.00 uur ds. K. Boeder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Ouddorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Poederloijen 9.30 uur ds. M.J. van Gelder; Poortugaal 9.30 en 16.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. J. Karels; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. G. Clements; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. H. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders en 15.00 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Sint Annaland 9.30 en 18.00 uur stud. S.W. Janse; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 19.00 uur ds. L. Blok; Soest 9.30 en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; Sprang-Capelle 9.30 en 16.30 uur stud. J. van Laar; Stad aan 't Haringvliet 15.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Stolwijk 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Terneuzen 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 17.30 uur ds. G.J.N. Moens; Terwolde- De Vecht (in de Jacobus Fruytier scholengemeenschap te Apeldoorn) 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Vlaardingen 18.30 uur ds. J. van Belzen; Vlissingen 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Melis; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Wierden 18.30 uur kand. A.P. Baaijens;

Woerden 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur stud. A.T. Huijser; Yerseke 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zaandam 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSdag 28 JUNI 2011

Brakel 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Enter 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Goes 19.30 uur stud. A.T. Huijser; Herkingen 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Krabbendijke 19.30 uur stud. J. van Laar; Nijkerk 19.30 uur ds. P. Melis; Ouddorp 19.30 uur ds. F. Mulder; Poederloijen 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 19.30 uur ds. E. Bakker; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Terneuzen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Tholen 19.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Westkapelle 19.30 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.30 uur ds. W. Visscher; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. G. Pater; Zeist 13.15 uur ds. J.J. van Ekeveld.

■ WOENSDag 29 JUNI 2011

Aalburg 19.30 uur kand. A.P. Baaijens; Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. M. Mondria; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; Doetinchem 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Drachten 19.30 uur ds. A. Schot; Elspeet 19.30 uur ds. L. Blok; Hilversum 19.45 uur ds. G.M. de Leeuw; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. A. Verschuure; Leerdam 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Meeuwen 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Melissant 19.30 uur ds. E. Bakker; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. J. van Belzen; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. G. Beens; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. M. Joosse; Opperdoes 19.30 uur kand. R.A.M. Visser; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Soest 19.30 uur ds. P. Mulder; Spijkenisse 19.45 uur ds. W. Harinck; Stolwijk 19.30 uur ds. C. Hogchem; Veenendaal 14.00 uur ds. F. Mulder en 19.30 uur

ds. A.J. de Waard; Wageningen 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Yerseke 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Zeist 14.30 uur ds. J.J. van Ekeveld.

■ DONDERDag 30 JUNI 2011

Apeldoorn 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Den Helder 19.30 uur ds. L. Blok; Ede (in Adventkerk te Veenendaal) 14.30 uur (bev. ds. A.A. Brugge) ds. A. Verschuure en 19.00 uur (intrededienst) ds. A.A. Brugge; Goudswaard 19.30 uur ds. E. Hakvoort; Hendrik-Ido-Ambacht 14.45 uur ds. M. Joosse; Kamperland 19.30 uur stud. S.W. Janse; Meliskerke 19.30 uur ds. W.J. Karels; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Vermeij; Nijkerk 14.00 uur ds. G. Beens; Oosterland 19.30 uur ds. L. Terlouw; Oostvoorne 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ VRIJDag 1 JULI 2011

Aagtekerke 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Enkhuizen 15.00 uur ds. G. Heijkamp; Goes 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Kootwijkerbroek 14.15 uur ds. G. Beens; Nieuw-Beijerland 14.30 uur ds. A. Vermeij; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. A.J. Gunst; Oostburg 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Terneuzen 13.45 uur ds. J.J. Tanis.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 26 JUNI 2011

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur kand. R.A.M. Visser en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

TE HUUR in Wekerom
centrum (gem Ede), woning voor
1 of 2 perso(o)n(en) of jong stel.
Veel privacy, € 500 p.m.
excl. gas en elektra.
Voor meer info: 06-50455287

Bij Grevelingenmeer, **zand en zee.**
kamperen bij boerderij in de pol-
der. Nieuw luxe sanitair en **miva.**
Kruidenpluktuin voor u als gast.
Rust en ruimte met caravan of tent.
Kerk op loopafstand. 0187-669317
06-51326279 **Grevelande.nl**

De kerkenraden van de Gereformeerde Gemeenten te Rijssen delen met droefheid mee dat zij het bericht hebben ontvangen dat is overleden hun oud-ouderling

Arend Jan Averink

in de leeftijd van 95 jaar.

Gedurende de jaren 1949 - 2000 heeft hij onze gemeente in de Noorderkerk, eerst als diaken en daarna als ouderling, met de hem geschonken gaven in eenvoud en getrouwheid mogen dienen.

Sterke de Heere de achterblijvende kinderen, klein- en achterkleinkinderen in dit smartelijke verlies en heilige deze roepstem in de kring van de familie en ook in het midden van onze gemeenten.

Namens kerkenraden en gemeenten
van de Gereformeerde Gemeente in Rijssen

Rijssen, 17 juni 2011

Neemt Mijn juk op u en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen.

Mattheüs 11:29

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht deelt met droefheid mee dat zij het bericht heeft ontvangen dat is overleden haar oud-ouderling, de heer

Pleun van der Hoek

in de leeftijd van 94 jaar.

Gedurende 1958-1969 en 1980-1988 mocht hij de gemeente van Utrecht in getrouwheid als ouderling dienen. De Heere gedenke zijn kinderen en kleinkinderen met Zijn troost en ondersteuning.

Namens de kerkenraad en gemeente van de
Gereformeerde Gemeente te Utrecht, ds. A.J. de Waard, preses
A. van der Heiden, scriba

Elspeet, te huur woning in de periode 23-07-2011 tot 05-08-2011
Voor informatie kunt u bellen naar 06-12822082

Te huur in Canada, een **vakantiewoning dichtbij Norwich (Ontario)**. Tel. 001519 688 0947.
Hollands sprekend.

LUNTEREN mooie omgeving van **BOS, HEIDE**, een rustig gezellig ing. schone **vak. won.** tel. 0318 - 461624 (bezet wk 27, 29 t/m 35, 39 & 40) **(langere tijd mogelijk)**

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelversprille.nl

Noordweg 9a Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

A. Comrie € 35,-
Verzameling van leerredenen
B. Smytegelt € 22,50
De weg der heiligmaking
J. Hanappier € 14,95
Bid om de vrede van Jeruzalem

Met de hand gebonden:

Eduard Meiners
Christus alles en in allen € 75,-

C. Tuinman
Catechismus € 100,-

H. de Frein
Een strijdende heilige
Preken uit Ef. 6:10-18 € 58,-

Alles nieuwe druk, niet hertaald

Te bestellen bij:
Uitgeverij De Oude Wijn
Tel. 033 286 5548 of
vanvulpen@klikSAFE.nl

Bunyanboeken vernieuwd!

Nu met eenvoudige vragen voor de jeugd!

Waardevol en leerzaam voor jong en oud:

- Eenvoudige verteltrant
- Betrouwbaar: vertelling gecontroleerd ook vanuit de Engelse versie
- Nieuw: eenvoudige vragen aan het eind van elk hoofdstuk met antwoorden achterin
- Voor verenigingen en gespreksgroepen: gespreksvragen met Schriftverwijzingen
- Sprekende illustraties van Rino Visser
- Nu in een geheel nieuwe uitvoering
- Verschijnt DV 24 juni
- Ook als luisterboeken met gezongen psalmen

Per deel **18,50** 3-delige set Bunyanboeken **45,-**

- Ik bestel hierbij: ex. **DE CHRISTENREIS** à 18,50
- Ik bestel hierbij: ex. **DE CHRISTINNEREIS** à 18,50
- Ik bestel hierbij: ex. **DE HEILIGE OORLOG** à 18,50
- Ik bestel hierbij: set **BUNYANBOEKEN** 3-delige set à 45,-

Naam
Adres
Postcode
Woonplaats
Telefoonnr.

Bon, in envelop zonder postzegel, zenden aan:
De Ramshoorn, Antwoordnummer 860, 4460 WB Goes

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21, 4461 JL Goes, Tel. 0113-221909 - www.ramshoorn.nl

R.KOK

BOEKBINDERIJ * RESTAURATIE

Dorpsweg 46
3738 CG - Maartensdijk
Tel.: 0346 212672
www.boekbinderijkok.nl
info@boekbinderijkok.nl

Wij staan D.V. zaterdag 25 juni op de zendingsdag van de Gereformeerde Gemeenten in de Evenementenhal te Gorinchem.

Vrijblijvend prijsopgaaf voor restauratie van uw oude boeken en Bijbels. Inbinden van uw "Saambinders" enz.

Heeft u nog geen vakantie geboekt? Dan bent u bij ons van harte welkom! In **Kamperland** hebben wij voor u **een geheel vernieuwde 6-persoons bungalow** te huur. Van alle gemakken voorzien! We bieden u veel privacy, rust en ruimte! Dicht bij het strand en Veerse Meer, kortom een ideale vakantie voor het hele gezin! **Alle weken zijn nog vrij!** Voor meer info kunt u bellen naar **0118- 584385 of 06-51 20 15 54**

Een stijlvolle collectie

ambtskleding

den Engelsman & van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland - Tel. (0166) 65 24 90
maandagmorgen gesloten, vrijdagavond koopavond

www.denengelsmanenvandriel.nl

E.Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

GEZOCHT: kostadres voor 1 jaar in Den Haag/Scheveningen i.v.m. studie gymleraar aan de Haagse Hogeschool. Nette, sociale en serieuze jongen. julianvdd@gmail.com / 0613002372

Mooie **vakantiewoning** bij boerderij met veel dieren, waaronder paarden. Voor 2-6 personen. In **Sauerland** (Duitsland) Tel. 0049-2354 3293 www.hornbruch.de.vu

I.v.m. nieuwe baan en het nog niet verkocht hebben van ons huis, zoeken wij m.i.v. nieuwe schooljaar, niet te dure, **tijdelijke woonruimte** in Ede, Veenendaal, Kesteren of omgeving voor gezin met 3 kinderen. Reacties: 0512-512345 of 06-49400788

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Kom over en help

Kan Yuri op zomerkamp?

Kinderen in Oost-Europa
zien er het hele jaar naar uit.

ING 35 35 181 / www.komoverenhelp.nl

ANBI

CBF

Orgelbouw Advies Commissie
 een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Neem voor meer informatie contact op met
 Dhr. H. den Hollander
 Tel. (010) 435 44 35

Begravenisonderneming De Kloe

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren
 Tel. 0418 - 56 21 74
 www.begravenisondernemingdekloe.nl

Dorst
 BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
 4696 BP Stavenisse
 Telefoon: 0166 - 69 74 38
 Mobiel : 06 -10 64 28 07
 www.dorstbegravenisverzorging.nl

Wij verzorgen alléén begravenissen

Vakantiebungalow in Elspeek?
 www.taberna-elspeek.nl

Te huur Elspeek
 vak. huisje voor 2 á 3 personen.
 tel. 0577-491044 of 06-10322703

Samenwerkingsprobleem?
 Arbeidsconflict?

Mediation is een optie.

dr. S.D. Post MPM
 nmi-mediator
 06 49 49 81 44
 info@sdpadvies.nl

SDPI ADVIES

Ook voor coaching en training

Teksten schrijven
 Redigieren Columns
 Vertalen en vertalingen

DE KUNST VAN HET SCHRIJVEN
 VOOR AL UW TEKSTEN

THE ART OF TRANSLATION
 PROFESSIONELE VERTALINGEN

WWW.BRAND-SCHOUTEN.NL BRAND & SCHOUTEN

CHRISTINA STRAAT 45
 3921 BS ELST (UTR)

CAPELLE AAN DEN IJSSEL (MIDDELWATERING) MERELHOVEN 425
OPEN HUIS 24 JUNI 18 - 20 UUR EN 25 JUNI 11 - 13 UUR!!!

Ruime woning voor gunstige prijs!!! Bijzonder royale 6-kamer eengezinswoning met zonnige tuin op het zuidwesten. De woning is voorzien van een keurige keuken en badkamer, 2 grote dakkapellen en een uitgebouwde living van ca. 48m². De woonoppervlakte is ca. 142m² en de inhoud ca. 410 m³. Gelegen in de directe nabijheid van ref. scholen en kerken. Vraagprijs € 239.000,- k.k. Van den Berg & Opschoor Makelaardij, 010 - 441 25 41, www.bergopschoor.nl

Reformatische Zorgboerderij
 'de 3 margen'

speciaal voor jou

onze gezellige zorgboerderij midden in de groene, rustige polder van Nieuw-Lekkerland.

Voor kinderen en jongeren met een beperking bieden wij een veilige omgeving in huiselijke sfeer. We gaan uit van ieders mogelijkheden. De actieve begeleiding en ondersteuning die we geven zorgen voor sociale groei en er worden leuke contacten opgebouwd. Naast de dagbesteding is het ook mogelijk om bij ons te logeren.

Geïnteresseerd? Neem vrijblijvend contact op!

Schoonenburgweg 9 • 2957 LB Nieuw-Lekkerland
 www.de3margen.nl • info@de3margen.nl
 Tel. 0184-683390

BJ Begravenisverzorging
Janssen

Begravenisverzorging op de Bevelanden en Tholen

Havikskruid 10, Kapelle
 0113-33 09 36
 Binnenkamer 11, Tholen
 0166-60 73 19
 www.begravenisverzorging-janssen.nl

Kleine boerencamping in de ijsselvallei te Nijbroek
 Familie Mekelenkamp
 www.destriep.nl
 Tel: 0571291624

Te huur **De Klomp-Veenendaal** kort bij het station 2 woonkamers en 2 slaapkamers met gebruik van keuken, wc en douche. In juni en juli. Voor verpleegster, schooljuffrouw of studente. Tel. 0318-574570 of 06-23123006

Te koop net buiten **Drachten**, groot vrijstaand woonhuis, (Stelpboerderij) met veel grond (4300m²), en veel ruimte binnen. (9 slaapk.) Vr.pr. €368.000 Inl. 0512-512345 of 06-49400788

VAN **BLIJVENDE** WAARDE...

EEN HANDVOL
 EEN HANDVOL GEITENHAAR
 2 delen

ds. W.C. Lamain
EEN HANDVOL GEITENHAAR
 (deel 1 en 2)
 Ds. Lamain schreef vanuit 'de States' talloze brieven en artikelen. In veel bijdragen bepeinst hij dierbare herinneringen aan het oude volk van God.
 Geb. 288 blz.

Per deel **19,90**

Meerdere delen in voorbereiding

Uitgeverij Boekhandel
GK Gebr. Koster
 Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
 Tel. (0342) 41 69 86

www.gebrkoster.nl

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begrafenis
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

**begravenisverzorging
Den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509
www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Uitgeverij De Zaaier stopt met de preken serie **'Een zaaier ging uit...'** De preken die in de serie verschenen zijn worden gepubliceerd op **www.prekenweb.nl** Ook worden er regelmatig nieuwe leespreken geplaatst. Deze zijn gratis te downloaden. Tevens kunt u op PrekenWeb meer dan 2500 audio-preken beluisteren van predikanten uit de Gereformeerde Gemeenten.

Begravenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

**Familie/ vakantiehuis
"Haus Irmgard"** op de Hunsrück (Duitsland) ± 25 km vanaf de moezel en ± 25 km vanaf de Rijn. 25 slaapplekken, onderverdeeld in div. appartementen. Ook per appartement te huur. www.hetankermaritiem.nl/hausirmgard.html
Tel. 06 20735340/ 0620735341

Ambtskleding
2- of 3-delige kostuums, preekjassen overhemden, dassen, hoeden

Trouwkostuums
jacquets, gilets, schoenen, accessoires

Geerts herenkleding
Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99

Fides
praktijk voor diagnostiek en psychosociale hulpverlening

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt ook bij ons terecht voor psychologisch onderzoek, PGB-aanvragen, sociale vaardigheidstrainingen en onderzoek en begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel gerust voor informatie of aanmelding! Tel. 0342 - 41 99 77
www.fideshulpverlening.nl

Schoutenstraat 94a
3771 CL Barneveld

kina
begravenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper 010-450 66 26
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman 0182-58 39 32
Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

"Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen"

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.

Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:
ds. C. Neele,
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

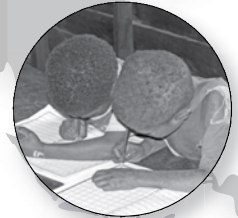
Handen van de kerk wereldwijd

Dominicaanse Republiek
Gezondheidszorg

Darfur
Noodhulp

Papua
Alfabetisering

Peru
Aandacht en liefde voor straatkinderen

Zuid-Afrika
Strijd tegen HIV / Aids

GIRO 307447 Woerden

Help mee!

- Steun ons werk met een gift
- Nodig ons uit voor een gemeentevond of op vereniging

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN
Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl

Geef mensen de beste gids mee op reis

JAARLIJKSE VAKANTIE-ACTIE VOOR HET EVANGELISATIEWERK

Op reis...

Veel mensen gaan weer op reis. Alles is goed voorbereid. We hopen op een behouden aankomst. Eigenlijk zijn wij, mét alle andere mensen, allang op reis. Wij weten dat uit Gods Woord. Miljoenen landgenoten weten dat helaas niet.

Die maken een levensreis zonder gids. Zonder te weten waar men aankomt. Aangrijpend! Onze evangelisten ontmoeten dagelijks zulke reizigers. Ze wijzen op de twee wegen en geven dé reisgids mee. Zeer noodzakelijk werk!

Dat kost geld, maar dat is er. Toch?

Brede weg

Smalle weg

Ja, ik wil iets extra's geven

Naam: dhr./mevr.

Adres:

Pcode/Plaats:

Bankrekening:

- 10 euro
 15 euro
 25 euro
 50 euro
 100 euro
 euro

Ik ga akkoord met de voorwaarde dat het aangekruiste bedrag eenmalig van mijn rekening wordt afgeschreven. Ik behoud het recht om het afgeschreven bedrag binnen 30 dagen terug te vorderen via de bank.

Handtekening:

Wilt u uw gift met internetbankieren overmaken? Dat kan op bankrekeningnummer 3624.26.457 t.n.v. Dep. Evangelisatie Woerden o.v.v. vakantiegift 2011.

Stuur de invulbon in gesloten envelop naar Deputaatschap Evangelisatie, Antwoordnummer 2499, 3440 WB Woerden. Postzegel is niet nodig. Bedankt!

